

LAULUD

langenud sõdurite
mälestuse samba
püstitamisel

24. juunil 1923 a.

Wiru-Jakobi kirikus
ja surnuaial

Kirifus kell 10.

Smal wiijil.

Ma kummardan sind armu wägi,
Mis Jeesuses end ilmutand,
Ma astun armastuse ligi,
Mis põrnu peale halastand:
Mu oma mõte ära kaub
Ja armu merde üfji waub.

Ma tunnen, süda sõnab sulle,
Su oma olen üfjines,
Ei kadum ilm too õuue mulle,
Mu elu sinus elades:
Su juures rahu, rõõmu leian,
End armu merde peita püüan!

Oh Jeesus, oma püha nime
Mu südamesse kirjuta,
Et sinu suure armu ime
Wõiks hinge sisse wanda.
Et sõna, töö ja terve elu
Siis kuulutaks su nime ilu!

Wiijil: Kes Jumalat nii lasteb teha.

Mu Jumal, kuid nii warjul oled,
Kuid imelijed on ju teed!
Mis kaju saawat kõik mu mured:
Weel enne mind ja muretsjed!
Mu Jumal, Isa saada mind
Et ristil allgi kiidan sind.

Kes võib küll sinu mõtteid mõista?
Kõik nõu ja tarkus üksnes sul:
Sa mitu tuhat teed võid leida,
Kus ühtki pole leida mul.
Mu Jumal, Isa, saada mind,
Et ristil allgi kiidan sind.

Oh Jumal, sinu pühi mõtteid
Ei jõua mõista üfksi meel!

Sest pühitse mu ettevõtteid,
Mind saada käima õigel teel.
Mu Jumal, Isa, saada mind,
Et risti allgi kiidan sind.

Ma tahan sulle, Issand, anda
Sind kõige ihu, hingega
Ma meretan, mis ei wõi tunda,
Su armu peale kartmata.
Mu, Jumal, Isa, saada mind,
Et risti allgi kiidan sind.

Oh aita, et ma sult ei lauls
Si ristsis, rõõmus iialgi.
Kõik sündku, Issand, sulle auks
Sa õndsuses mu hingele.
Mu Jumal, Isa, saada mind,
Et risti allgi kiidan sind.

Wiisil: Jeesus, rõõmustaja.

Wahiselt wõtan wasta,
Mis ja tahad lasta
Tulla minu peal';
Olgu rõõm wõi mure,
Nään ma sinu juure,
Irvõstib mind su heal.
Olgu tee ka waewane,
Kui jääb Jeesus minu liat,
Õndsikan ometigi

Wiisil: Jumal, sull' ligemal

Sunnista, Looja Waim,
Hauagi õöl,
Meid, keda wihawaen
Hufanud meil!
Sa wägew eluarm,
Sulusta nende põrm
Seal eluhallikail,
Seal kodumaal.

Waenutöö lõpeta,
Tulgu ju riik;
Käed pane kokku ja,
Lepita kõik!
Meil laje hana suust
Tõusta nut armastust,
Ühenda rahwad kõik,
Ühenda kõik.

Kallas: Mu langenute.

Wiisil: Si ilmaist hooli ma.

Oh ära jäta mind!
Mind saatku jinu käsi,
Mu Jumal, et ju laps
Si mitte ekki, wäsi;
Waid et ta eluteel
Wõiks leida, Isand, sind,
Mu wari, kepp ja kilp:
Oh ära jäta mind.

Oh ära jäta mind!
Waid saada taewast mulle
Sa oma õnnistust
Ja rammu jõnetule,
Et minu tegu, töö
Wõiks rõõmustada sind!
Yas' forda minna kõik!
Oh ära jäta mind!

Omalt wiisil.

Kiitke, oh rahwad, ta kõrget nime
Ja laulge tänu temale!
Sest tema tegu on selge ime,
Ta au ei lõpe iiale.
Jumala lapsed, ühest suust
Laulgem Kolmainu austust!
Halleluja, halleluja!

Surnuaial kell $\frac{1}{2}$ 1.

Wiisil: Jeesus Smissigija.

Igawene mälestus
Wacuwäljal langemile,
Mateilma lõpmatus
Loites lahti läinud neile;
Kroon neil hülgab surmasuus,
Igawene mälestus.

Igawene mälestus
Walus murtud südamele,
Sunnastjalgaw armastus
Tõmbas teda wõastele,
Püha aate wainustus,
Igawene mälestus.

Igawene mälestus
Tormis langend wendadele,
Koor ja õitsem igatsus
Seitis ohwri altarile,
Mu mattis ahasuus:
Igawene mälestus.

Igawene mälestus
Kangelaste künqastele.
Kodu kannim pühadus
Tulewaile põhwele.
Tulewiku kindlustus,
Igawene mälestus.

M. Kallas: Mu langemile.

Mälestusjamba awamine Mõukogu Kesimehe läbi.

Mupangud.

Miigilaul — orkestri saatel.

Wiisil: Jumal jult' ligemal.

Uinuge rahumaal
Sudsamat mid,
Seal Isa rinna na'al
Sõ mööda läind.
Si kosta enam seal

Sõja ja wiha mõll,
Uinuge rahumaal
Sudjamat und!

Teie kes ohwriks toond
Teistele kõif,
Uffed nüüd lahti
Uus rahuriik.
Uinuend haamad kõif,
Palmiks on muutnud mõõf,
Teile, kes ohwriks toond
Teistele kõif.

Meie jün warjudeš
Ohkame weel,
Külmame filmawees
Dormisel ööl.
Kuid meilgi tõuseb foit
Ja jõuab elumõit,
Siis kui on lõppenud
Silma mee külw.

A. Kallas: Mu langemiste.

Õpetaja pühitsemise kõne.

Koorilaul.

Alulgemine: Mis oleks meil?

A. Kallas: Mu langemiste.

Rahwe ja õnnistamine.

Wiihil: Ma tahan jätta maha
Ma olen wõitu saanud
Ja jõuduud rahule,
Arm on mind linaštanud,
Sest ärge leinake!
Tah arwjad, kuiwatada
Nüüd wõtke pisarad!
Mie wõiks teid furwaštada?
Ma pärin rahumaad.

Mulgemised: Sõjameeste ausamba ees.
Mra naita, emalene.
Mu langemile.
Moorilaul.

Ministeeriumite esitajate kõned.

Mälestusmärkide paemine sõdurite ja seltside
esitajate poolt.

Wiihit: Jeesus Snnistegija.

Sagawene mälestus
Samaa cest jurutele,
Kodu pinna wabadus
Nende warest koitis meile.
Sügaw, sügaw kummardus,
Sagawene mälestus.

Sagawene mälestus,
Mis ei kustu aja käras,
Mis ei kao surmajuus,
Sga luitu päifsejāras.
Wõimetu jii unustus,
Sagawene mälestus.

M. Kallas: Mu langemile.

Yduna wahel 1/24 — 5.

Kiriku - fontsert

Wiru-Jakobi kirikus õhtu kell 5.

U r u a n n e.

Meie mälestuse samm on walmis. Muulutaagu
tema tulewatele põlwele sõjaaja raskest: rääkiagu ta neile
meie noorte meeste ohwrimeelest, meie koduse rahwa
kannatamisest. Olgu ta tunnistuseks, et meie oma
kangelasi ei unusta.

Zu tükk aega on Jakobi kogudus mälestuse samba
püstitamist kawatsemud, enne kui ta jeda teostada sai
1917-dal aastal olid esimest korda Jaanipäewa laululehed

ühe mälestuse tahvli ehk samba heaks. Paululehe peal oli siis märgitud 48 langenu nimed, nende hulgas Fridr. Maurus, kelle isa lehe trükitimise kulu kinkis ja lehe jissetuleku mainitud otstarbe heaks lubas. Sissetulek oli 58 rbl. 93 kop. Järgmisel aastal — 1918 — kinkisid Ado Dng ja Mart Tehwo omia poegade mälestuseks laulu- lehtede kulu (100 marka). Paululehe peal oli seejärel 13 nime; jissetulek oli 202 m. 10 penni. Väikese annetustega kokku oli siis ülepea korjatud 279 marka. See selle aja kohta kaunifene summa jäi küll raha kurji langemise läbi peaaegu väärtusetaks, aga armastus, mis ennast nende esimeste annetuste sees ilmutas, ei ole väärtusetaks jäänud.

1920. aastal hakati jälle korjama; furnuaia pühal tuli kokku 2050 m., aasta jooksul 4200 m. 1921. a. oli suur korjandus, mis 55.793 m. jisse tõi, üle selle annetati selle aasta jooksul 12.650 m., kontsert-jumalateenistuse läbi tuli 5.200 m. jisse. — 1922 a. tuli annetuste ja kingituste läbi 8916 m., intressiijid 2780 m.

Käesoleval aastal on fenni jisse tulnud: intressiijid 2582 annetuji 5535, Tulekinnitus Seltji kingitus 5000, Sõdurite Liidu korjanduse läbi fenni ligemale 25 000. Kõik kokku aastate jooksul ümmarguselt 128000 m.

Mälestusfannas on töötatud Tartus hr. F. Johannsoni kiivitööstuses Samba hind on 105.000 marka; see summa on juba maksetud. Kullatud nimed ja peal kirjad tulevad umbes 15 000 toomine, wundamendi tegemine ja ülesseadmine umbes 45 000. Kõik kokku umbes 195.000. Nõnda siis puudub veel kaunis palju. Muist loodame veel Sõdurite Liidult saada, aga vähemalt

60.000 marka puuduvad.

Jääme lootma, et Wiru-Jakobi kogudus selle summa pea kokku paneb. Ehk saame ta täna kokku. Kui iga osawõtja täna läbistiku 30 m. annaks, siis oleks puudujääk kaetud.

See oleks suur saun. Aga läheb veel enam tarwis. On tarwis saunast korras hoida, terwet ümbrust kaunistada; ta peaks ka warjatud olema, et koerad liigi ei peate. Kawatsetud on tulewikus mäl.-saunast raudaiaaga piirata. — Seda pidaagem filmas, ärgegem wäsi- gem! Aga aastane hooletanne mälestuse samba eest elustagu iga aasta jälle mälestust!

Gd. Kello.
Rõdukoju esimees.

M. Hoffmann
W.-Jakobi õpetaja.